

---

*Osnovna šola Rodica
Domžale, Kettejeva cesta 13*

KOLIKO SAMI SEBE CENIJO UČENCI 3., 6. IN 9. RAZREDA OŠ RODICA?

Raziskovalna naloga s področja psihologije

Avtorici: Tanja Merše in Nika Kobetič, 9.c

Mentorici: Danica Volčini in Vilma Vrtačnik Merčun

Domžale, marec 2016

Vsebina

1.	Povzetek.....	2
2.	Uvod.....	2
2.1	Raziskovalno vprašanje.....	2
2.2	Hipoteze	3
2.2.1	Vprašanja za obkroževanje.....	3
2.2.2	Spremembe na izgledu	3
3.	Načrt raziskave	4
3.1	Anketa	4
3.2	Potek anketiranja	4
4.	Teoretični del.....	5
4.1	Samozavest.....	5
4.2	Samozavest na prehodu v puberteto	5
4.3	Samozavest pubertetnikov v primerjavi z otroki	5
4.4	Pomen samozavesti.....	6
5.	Analiza rezultatov	6
5.1	Analiza rezultatov 3. razreda.....	6
5.2	Analiza rezultatov 6. razreda	9
5.3	Analiza rezultatov 9. razreda	11
5.4	Primerjava med razredi	14
6.	Ugotovitve in komentarji	15
6.1	Potrjene in ovržene hipoteze	15
6.2	Splošne ugotovitve in komentarji	16
7.	Nadaljnja raziskava.....	16
8.	Zaključek.....	17
9.	Literatura in viri.....	17

ZAHVALA

Pri izdelavi te naloge se morava zahvaliti svoji učiteljici biologije, saj je zaradi nje ta raziskovalna naloga sploh nastala, pomagala nama je tudi s spodbudo in nasveti. Iskreno se morava zahvaliti tudi mentorici Vilmi Vrtačnik Merčun za popravke raziskovalne naloge, res trdo in prizadevno delo na tej raziskovalni nalogi, vsestranske nasvete in vzpodbudo. Na tem mestu se moram zahvaliti tudi vsem učiteljem, ki so nama prijazno pomagali pri zbiranju anket.

1. Povzetek

V raziskovalni nalogi sva si želeli ugotoviti, koliko sami sebe cenijo učenci OŠ Rodica, kar je tudi povezano s samozavestjo učencev. To sva raziskali s pomočjo ankete, pri kateri so učenci obkroževali, koliko se strinjajo z določeno trditvijo ter napisali, kaj jih na njihovem izgledu moti. Anketirali sva skupno 120 učencev iz 3., 6. in 9. razreda. Rezultate anket sva uredili in primerjali med sabo. Ugotovili sva, da se najbolj cenijo učenci 3. razreda, precej manj se cenijo učenci 6. razreda, najmanj pa učenci 9. razreda. V 3. razredu se v povprečju bolj cenijo dekleta kot fantje, v 6. in 9. razredu pa je rezultat obraten in je samopodoba fantov veliko višja od samopodobe deklet. Na vprašanje: »Kaj bi spremenil na sebi, če bi imel to možnost?« so na splošno največ odgovarjali z »nič«, tako je napisalo kar 70 učencev (ali 58,3%), kar je precej vzpodbudno. »Nič« je bil najpogostejši odgovor pri vseh starostih, razen pri dekletih 9. razreda, kjer je največ deklet odgovorilo, da bi spremenile svojo postavo. Med fante v 6. razredu so celo vsi odgovorili, da na svojem izgledu ne bi spremenili ničesar. Povprečje vseh odgovorov za obkroževanje se zmanjšuje s starostjo, prav tako bi vedno več učencev rado spremenilo določene stvari na svojem izgledu, predvsem dekleta. Glede na to lahko sklepamo, da puberteta negativno vpliva na samopodobo učencev, pri dekletih nastopi prej in se na samozavesti bolj izrazito pozna kot pri fantih.

2. Uvod

V tej raziskavi naju je zanimalo, koliko učenci OŠ Rodica cenijo same sebe. Pri tem sva želeli ugotoviti, če so samozavestni in prepričani v svoje zmožnosti, kakšno mnenje imajo o sebi...Ta raziskava se nama je zdela zanimiva, ker je samozavest izjemno koristna lastnost in je za najstnike aktualna tema.

Cilj raziskave je bilo raziskati, ali so učenci nižjih razredov v povprečju zadovoljnejši sami s sabo od učencev višjih razredov ali so mogoče rezultati podobni ne glede na starost anketiranih. Cilj raziskave je bilo tudi primerjati, koliko se cenijo fantje in koliko dekleta v 3., 6. in 9. razredu.

2.1 Raziskovalno vprašanje

Kot naslovno vprašanje sva postavili vprašanje: **Koliko sami sebe cenijo učenci OŠ Rodica?**

Ker je to preširoko vprašanje, da bi lahko takoj določili odgovor, sva ga razdelili na več manjših. Rezultate sva želeli dobiti na podlagi trditev, pri katerih naj bi učenci obkrožili eno številko od 1 do 5. Pri tem 1 pomeni, da trditev zanje sploh ne drži, medtem ko 5 pomeni, da trditev zanje popolnoma drži.

- Zadovoljen sem sam s sabo.
- Ne primerjam se pogosto z drugimi.
- Svoje mnenje bolj cenim in pogosteje upoštevam kot mnenje drugih.
- Zaupam v svoje sposobnosti.
- Ne delam pogosto stvari, ki jih nočem, da bi ugajal drugim.
- Znam se postaviti zase in zagovarjati svoj prav.

- Rad sem drugačen, rad izstopam iz povprečja.

Vprašanja so bila zastavljena tako, da naj bi 5 pomenilo, da je anketiranec zelo samozavesten in se zelo ceni, 1 pa, da ima anketiranec zelo malo samozavesti in se ne ceni.

Zanimalo naju je, ali se bo kakšen vzorec med učenci določene starosti pojavljal pogosto ali bodo morda podobnosti med dekleti ali fanti različnih starosti. Učenci so morali odgovoriti na naslednje vprašanje:

- Kaj bi spremenil na sebi, če bi imel to možnost?

2.2 Hipoteze

2.2.1 Vprašanja za obkroževanje

Meniva, da bodo pri vseh vprašanjih, pri katerih bodo morali anketiranci obkrožiti od 1 do 5, v povprečju največje številke obkrožili učenci 3. razreda. Najnižje številke bodo obkrožili učenci 9. razreda, 6. razredi bodo nekje vmes. V vseh generacijah bodo fantje v povprečju obkroževali višje številke kot dekleta.

Hipoteza 1: Učenci 3. razreda se bolj cenijo kot učenci 6. razreda, učenci 9. razreda pa se najmanj cenijo.

Hipoteza 2: Fantje se v 3., 6. in 9. razredu bolj cenijo kot dekleta.

2.2.2 Spremembe na izgledu

Učenci so morali tudi napisati, kaj bi spremenili na svojem izgledu, če bi imeli to možnost. Pri tem vprašanju pričakujeva raznolike rezultate glede na spol in starost.

Fantje 3. razreda se verjetno najmanj obremenjujejo s svojim videzom in bodo najpogosteje napisali, da na sebi ne bi nič spremenili. Najpogostejši odgovor pri dekletih bodo verjetno daljši lasje.

Med fanti 6. razreda pričakujeva nekaj manj učencev, ki na sebi ne želijo spremeniti ničesar, a bo to vseeno večina. Meniva tudi, da bo najpogostejši odgovor pri dekletih »nič«.

Na fante 9. razreda že vplivajo mediji in lepotni ideali, zato meniva, da bo najpogostejši odgovor »več mišic«. Med dekleti bo najpogostejši odgovor postava ali karkoli povezano s tem, saj se dekleta v tej starosti začnejo zelo obremenjevati s svojim izgledom in postavo.

Hipoteza 3: Največ fantov iz 3. razreda si na svojem izgledu ne želi spremeniti ničesar, največ deklet pa bi si želelo imeti daljše lase.

Hipoteza 4: Največ fantov in največ deklet 6. razreda si na sebi ne želi spremeniti ničesar.

Hipoteza 5: Največ fantov iz 9. razreda si želi več mišic in največ deklet 9. razreda si želi spremeniti svojo postavo.

3. Načrt raziskave

3.1 Anketa

Učenci so morali rešiti anketo, ki je izgledala takole:

KOLIKO SAMI SEBE CENIJO UČENCI OŠ RODICA?

Pri naslednjih trditvah obkroži, koliko se strinjaš s posamezno trditvijo (1-sploh ne drži, 5- popolnoma drži).

Razred: _____ Spol: M Ž

1. Zadovoljen/Zadovoljna sem sam/-a s sabo.	1	2	3	4	5
2. Ne primerjam se pogosto z drugimi.	1	2	3	4	5
3. Svoje mnenje bolj cenim in pogosteje upoštevam kot mnenje drugih.	1	2	3	4	5
4. Zaupam v svoje sposobnosti.	1	2	3	4	5
5. Ne delam pogosto stvari, ki jih nočem, samo zato, da bi ugajal/-a drugim.	1	2	3	4	5
6. Znam se postaviti zase in zagovarjati svoj prav.	1	2	3	4	5
7. Rad/-a sem drugačen/drugačna, rad izstopam iz povprečja.	1	2	3	4	5

Kaj bi spremenil/-a na svojem izgledu, če bi imel to možnost?

3.2 Potek anketiranja

Za anketiranje sva izbrali najstarejše učence vsake od treh triad: 3. razred, 6. razred in 9. razred. Tako sva izbrali, ker meniva, da bova tako najbolje dobili vpogled v to, kaj si učenci OŠ Rodica mislijo o sebi v različnih starostnih obdobjih.

Za anketiranje sva si izbrali učence 3.a in 3.c oddelkov, učence 6.a in 6.c oddelkov ter učence 9.a in 9.c oddelkov. Anketirali sva po 20 učencev iz vsakega razreda, kar pomeni 40 učencev ene generacije, od tega polovica deklet in polovica fantov. Skupaj sva anketirali 120 učencev. Vse učence sva poiskali in anketirali v šoli.

Učence 3. razreda sva anketirali v oddelkih podaljšanega bivanja. Učence 3. a sva anketirali 15. 12. 2015, 3. c pa 18. 12. 2015. Pri učencih tretjega razreda je bilo največ težav, ker nekateri niso razumeli vprašanj. Potrebno je bilo veliko razlag in pomoči pri odgovarjanju na vprašanja. Učence 6.a oddelka sva anketirali 16. 12. 2015, učence 6. c pa 18. 12. 2015, oba v času glavnega odmora.

Učence 9.a oddelka sva prosili, naj rešijo ankete, 14. 12. 2015 ob približno 12.45 med odmorom. Učenci 9.c oddelka so ankete rešili 11. 12. 2015 okoli osme ure pred poukom.

4. Teoretični del

4.1 Samozavest

Najina raziskava o tem, koliko se učenci cenijo, je popolnoma povezana s samozavestjo slednjih. SSKJ nam ponudi razlago pojma samozavest: »[Samozavest je] prepričanost o svoji sposobnosti, znanju, moči.«¹

4.2 Samozavest na prehodu v puberteto

Puberteta in mladostništvo je čas velikih sprememb, ko okolje od posameznika zahteva, da hitro preide iz mladostništva v odraslo obdobje. To pri posamezniku povzroči negotovost pri oblikovanju lastne identitete, kar pomeni nižjo samozavest.²

V puberteti se odvijajo mnoge telesne spremembe – spremeni se poraščenost telesa, pospeši se rast in poveča se telesna teža, pojavijo se akne... Vse to lahko povzroči, da se samozavest mladih spremeni. Mladostnike in mladostnice skrbi, da je z njimi kaj narobe in ali njihovo telo ustreza lepotnim idealom posamezne kulture. Posebej dekleta so v tem obdobju pogosto nezadovoljna ali pa vsaj negotova s svojim spreminjajočim se telesom.³

4.3 Samozavest pubertetnikov v primerjavi z otroki

V tem času otroci v puberteti razvijejo sposobnosti, ki jim omogočajo boljše vživljanje v pogled drugih kakor v otroštvu. »Tako se veliko bolj zavedajo mnenja drugih ter se pogosto primerjajo s prijatelji in sošolci.« V tem obdobju se tako razvije pojav tako imenovane »imaginarne publike«. To pomeni, da imajo mladi ves čas občutek, da jih nekdo opazuje in so zato še bolj obremenjeni s svojim izgledom.

Telesne spremembe pri mladih močno vplivajo na njihovo samozavest, ki v tem času postane bistveno nižja kot v otroštvu. Pri dekletih tudi postane nižja kot pri fantih. V nobenem drugem obdobju samozavest ne upade tako močno v kratkem času kot se to zgodi v mladostniškem obdobju.⁴

---

¹ Slovar slovenskega knjižnega jezika, geslo: samozavest, dostop: http://bos.zrc-sazu.si/cgij/a03.exe?name=sskj_testa&expression=samozavest&hs=1, pridobljeno: 2. 3. 2016

² Katja Ferbar, Dejavniki samopodobe mladih, str. 2, dostop: [file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20(2).pdf), pridobljeno: 2. 3. 2016

³ Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop: <https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

⁴ Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop: <https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

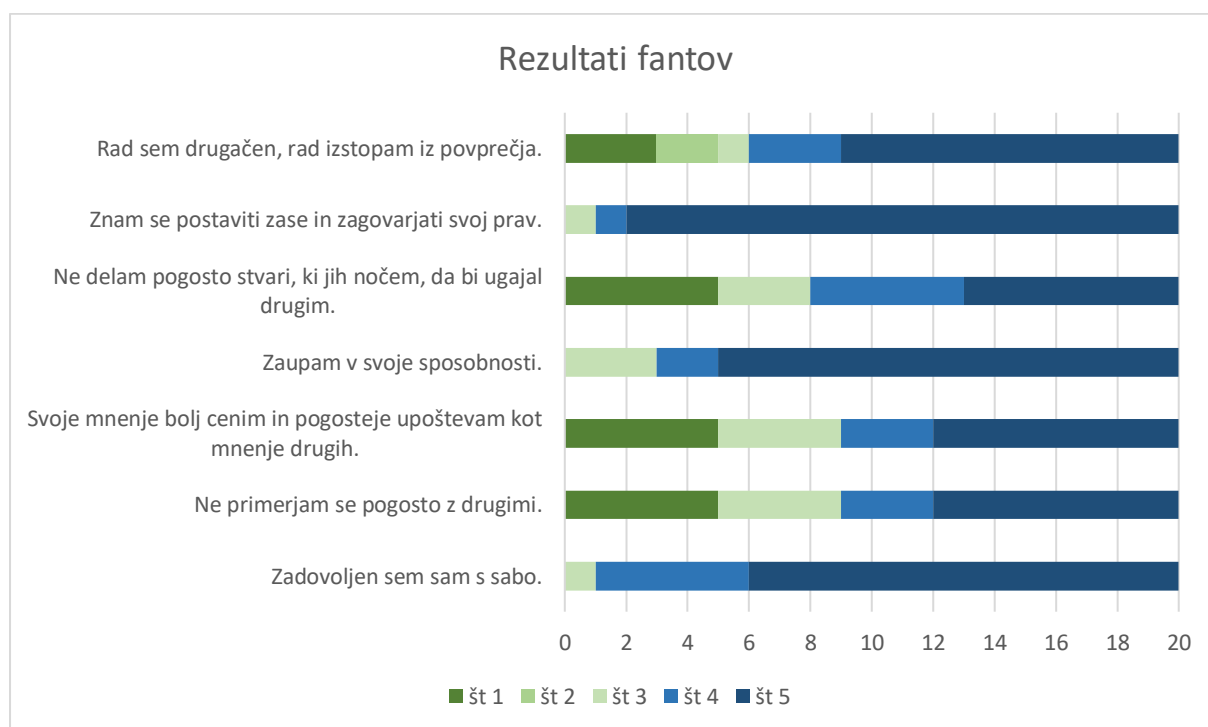
4.4 Pomen samozavesti

»Samozavest je zelo pomembna za šolske aktivnosti in uspeh.« Samozavestnejši učenci dlje časa ukvarjajo s težkimi nalogami in ne obupajo tako hitro. Poleg tega so tudi ambicioznejši.⁵

Ljudje smo najbolj uspešni v življenju, če imamo zdravo samozavest. Ta nas žene naprej in lažje dosegamo zastavljene cilje. Samopodoba je zelo pomemben faktor uspeha in zadovoljstva posameznika, spremembe v samozavesti pa so najbolj očitne v mladostniškem obdobju.⁶

5. Analiza rezultatov

5.1 Analiza rezultatov 3. razreda

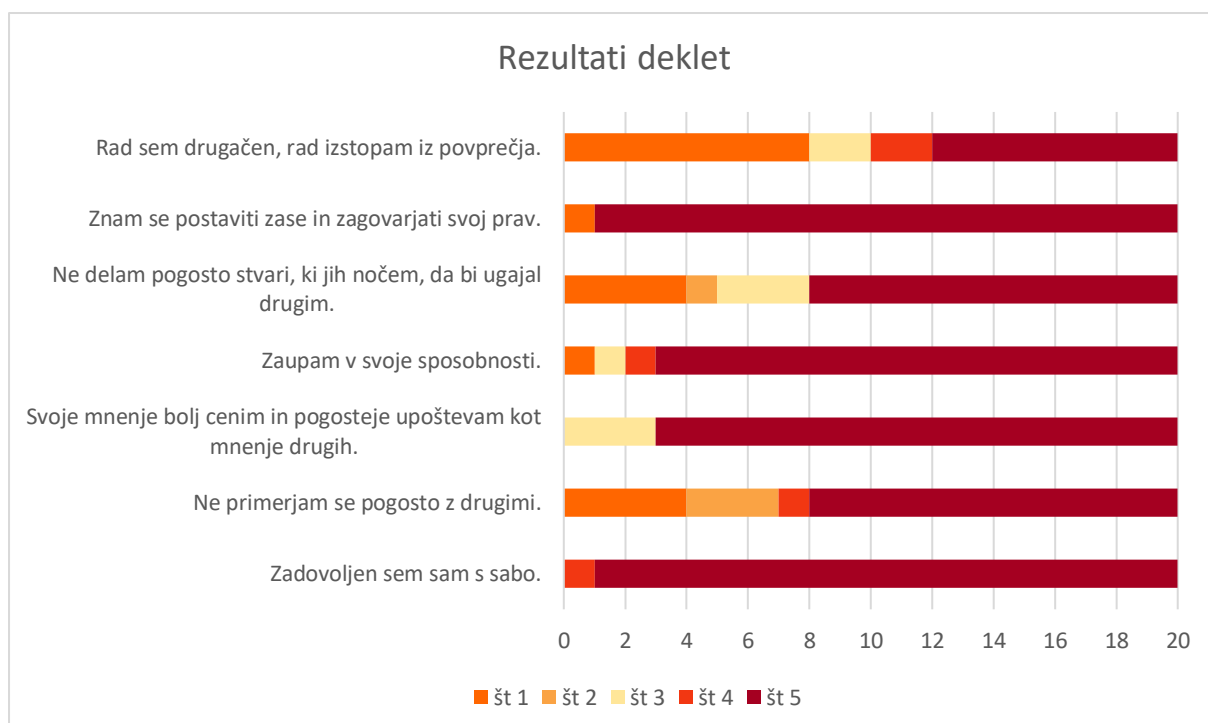

⁵ Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop:

<https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

⁶ Katja Ferbar, Dejavniki samopodobe mladih, str. 3, dostop:

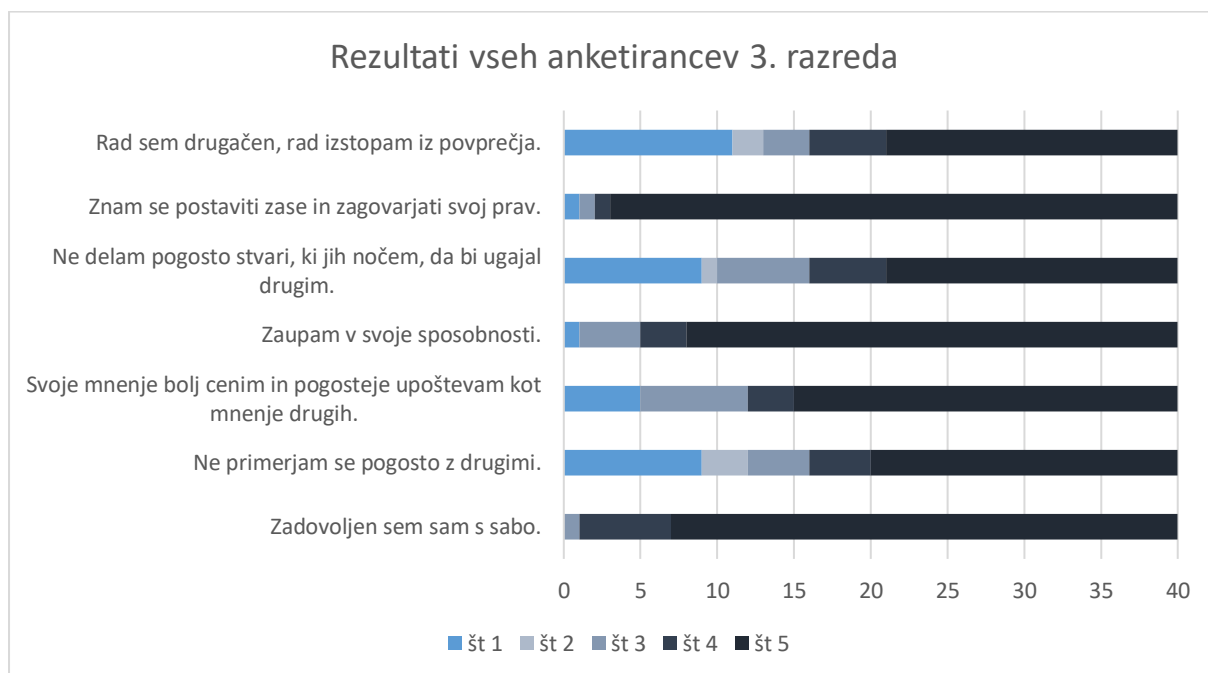
[file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20(2).pdf), pridobljeno: 2. 3. 2016

Že hiter pogled na grafe nam pove, da se anketirani tretješolci zelo cenijo. Na obeh grafih prevladuje temna barva, ki pomeni število 5. Barva se pri fantih prevesi v zeleno, ki pomeni število 1 in pri dekletih v svetlo oranžno, ki pomeni število 1.

Pri večini trditev so večja števila obkroževala dekleta.

Izrazita izjema temu pravilu je le trditev »Rad sem drugačen, rad izstopam iz povprečja«. Tukaj so fantje pogosteje napisali večje številke kot dekleta, kar pomeni, da fantje raje izstopajo iz družbe kot dekleta.

Na splošno rezultati najine ankete kažejo na to, da učenci 3. razreda zelo cenijo sami sebe. Pri vseh vprašanih brez izjeme je največ učencev obkrožilo, da se popolnoma strinjajo s to trditvijo. Učenci so

se še najbolj strinjali s trditvijo »Znam se postaviti zase in zagovarjati svoj prav,« kjer je številko 5 obkrožilo kar 37 učencev (ali 92,5 %).

Manj kot polovica jih je številko 5 obkrožila le pri trditvi »Ne delam pogosto stvari, ki jih nočem, da bi ugajal drugim.« in pri »Rad sem drugačen, rad izstopam iz povprečja.«. Očitno kar nekaj učencev dela stvari, ki jih nočejo, samo zato, da bi ugajali drugim. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da je kar 9 učencev/učenk 3. razreda pri 4. trditvi obkrožilo številko 1, kar ne kaže na veliko samozavest v družbi. Podobno je s trditvijo o drugačnosti in izstopanju, kjer je dosti učencev z odgovori sporočilo, da ne želijo biti drugačni in izstopati iz povprečja.

KAJ BI SPREMENIL NA SVOJEM IZGLEDU, ČE BI IMEL TO MOŽNOST?

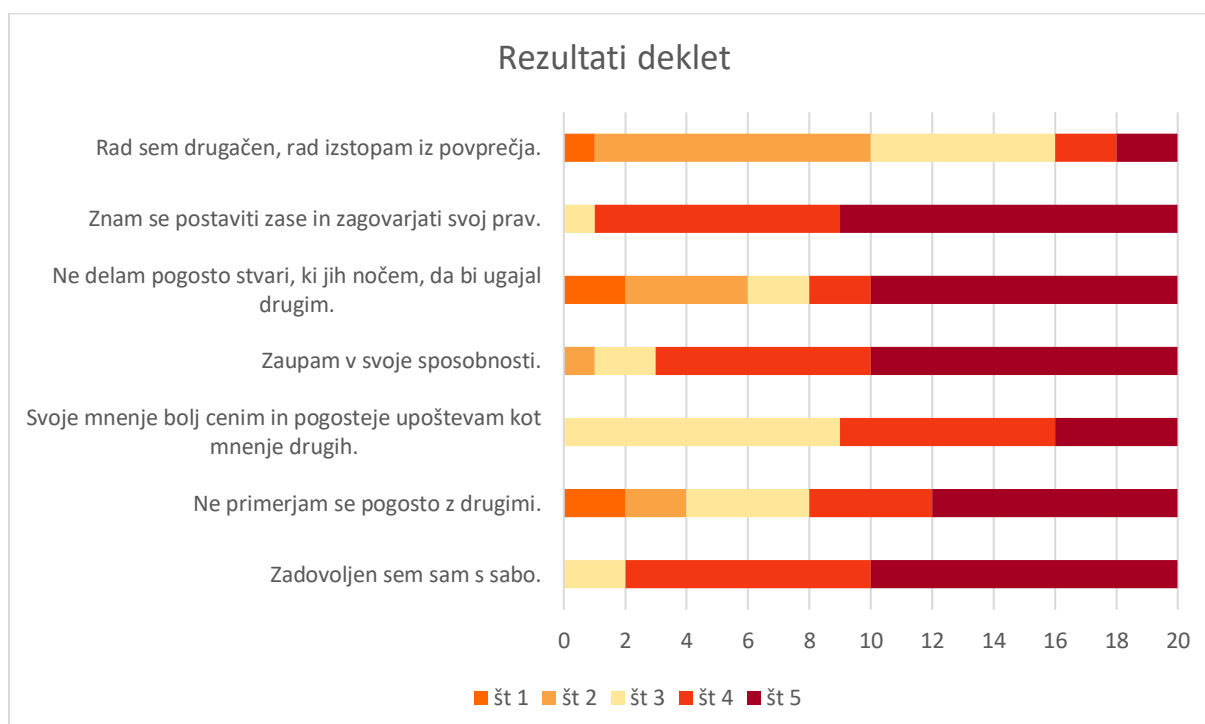
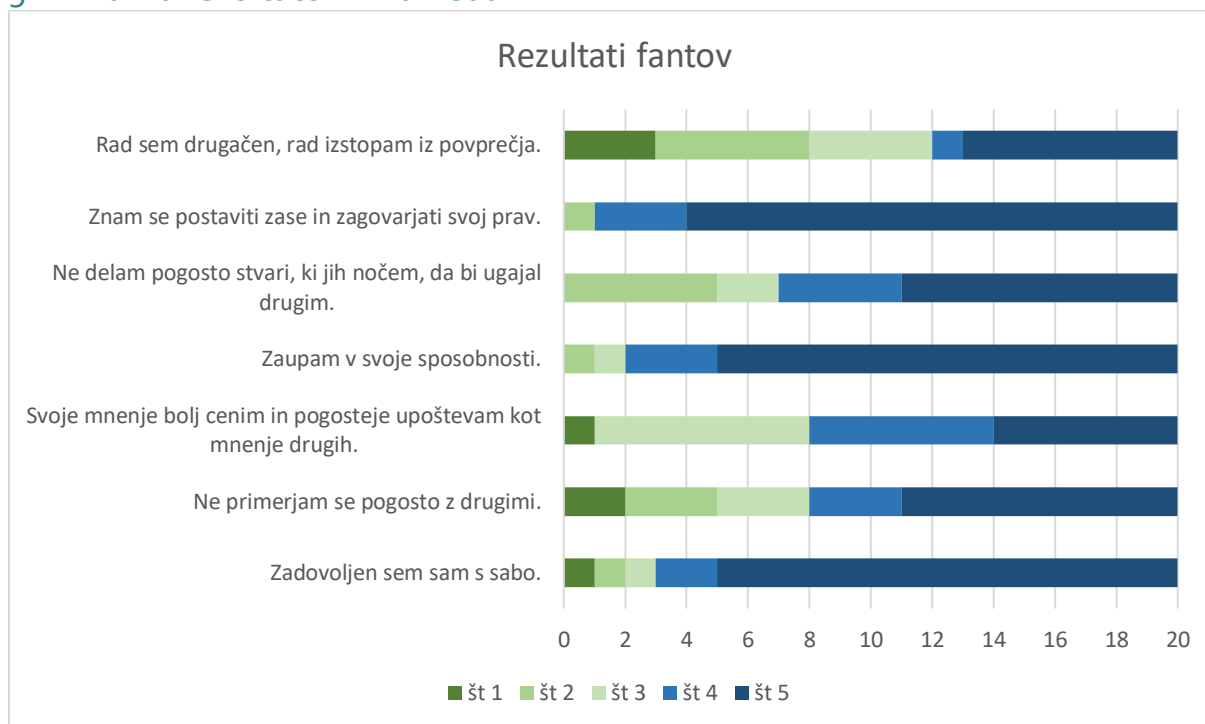
Preglednica : Odgovori tretješolcev glede na spol

fantje	dekleta
nič (13x)	nič (10x)
trebuh (2x)	daljši lasje (8x)
da bi več znal	da bi bila lepša
bolj podoben drugim	skodrani lasje
višina	
lepša frizura	
več mišic	

V odgovoru na vprašanje, kaj bi spremenili na svojem izgledu, se je pri obeh spolih najpogosteje pojavil odgovor »nič«. Pri fantih sva to predvidevali v hipotezi 3, pri dekletih pa ne, saj sva mislili, da bodo daljši lasje najpogostejši odgovor. En učenec ni razumel vprašanja in je napisal, da bi rad več znal. Pri fantih se nama zdi zelo zanimivo, da je nekdo napisal, da bi rad imel več mišic. Očitno lepotni ideali današnjega sveta vplivajo že na nekatere mlajše učence. Dekleta bi zelo rada imela daljše lase in ena bi rada imela skodrane lase.

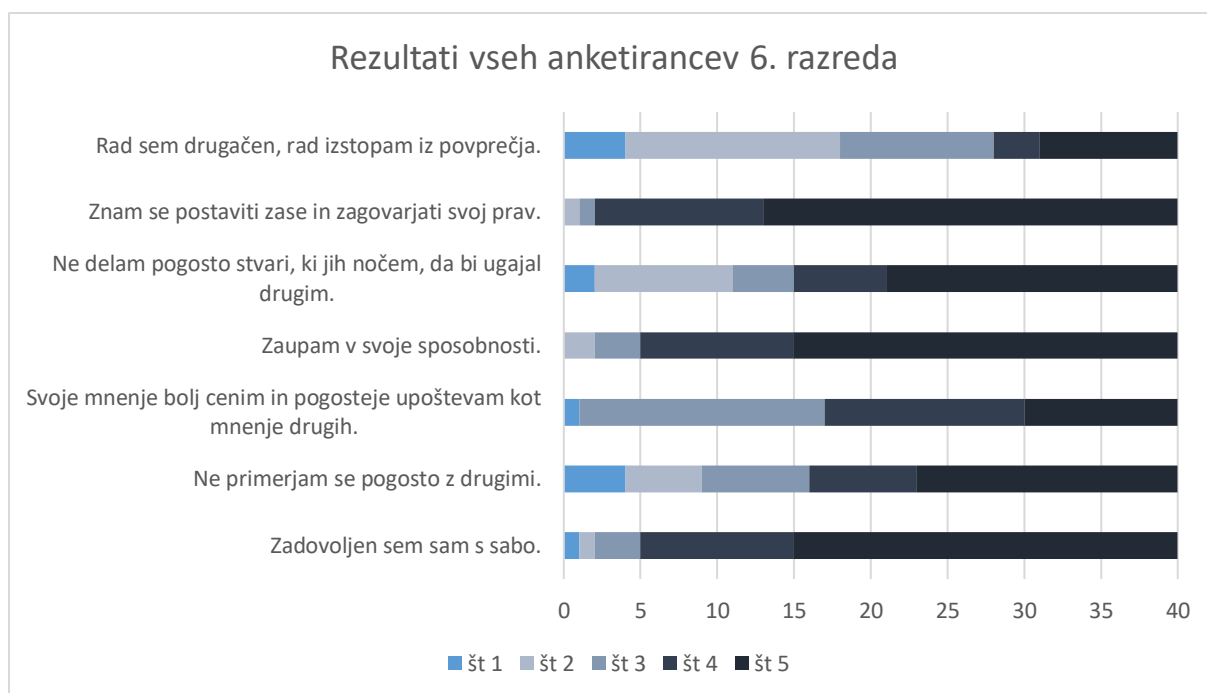
»Nič« je najpogostejši odgovor pri fantih in dekletih.

5.2 Analiza rezultatov 6. razreda

Na splošno so odgovori anketiranih fantov 6. razreda bolj samozavestni kot odgovori deklet. Graf pri fantih ima veliko več temnejših barv kot graf pri dekletih.

To kaže na to, da se fantje manj obremenjujejo s sabo, s svojim izgledom ipd. To potrjuje hipotezo 2.

Če na hitro pogledamo graf rezultatov vseh anketirancev 6. razreda, takoj lahko vidimo, da se učenci precej cenijo, saj prevladuje temna barva.

Najvišje povprečje odgovorov je bilo pri 1., 4. in 6. trditvi (od spodaj navzgor). Učenci in učenke so očitno zelo zadovoljni sami s sabo. Šestošolci tudi zelo zaupajo v svoje sposobnosti in se znajo postaviti zase in zagovarjati svoj prav, kar kaže na to, da cenijo sebe in svoje mnenje postavijo na prvo mesto.

Po drugi strani so pri ostalih trditvah odgovori malo bolj razgibani. Mnenja se najbolj razhajajo na temo drugačnosti. Pri tej trditvi se je našlo nekaj učencev, ki se zelo strinjajo ter nekaj, ki se s to trditvijo sploh ne strinjajo. Največ učencev je obkrožilo številko 2, kar ni dober znak, saj je v današnjem času za uspešno kariero treba biti drugačen in unikaten.

KAJ BI SPREMENIL NA SVOJEM IZGLEDU, ČE BI IMEL TO MOŽNOST?

Preglednica 2: Odgovori šestošolcev po spolu

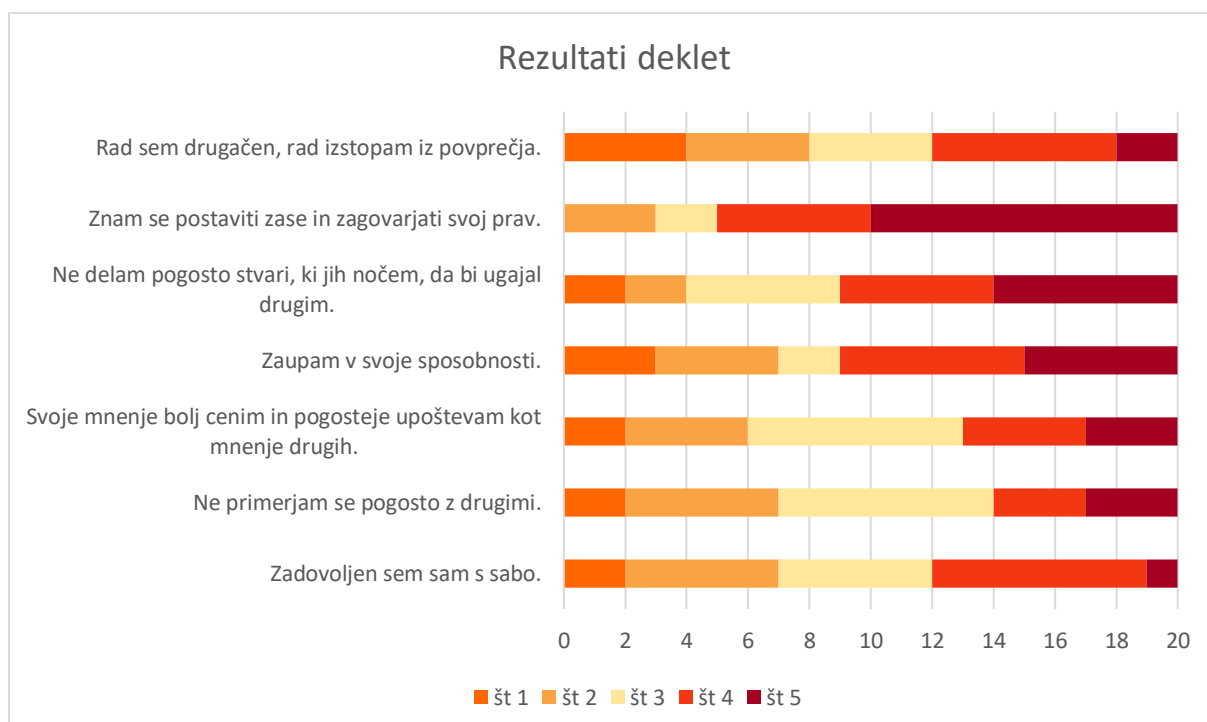
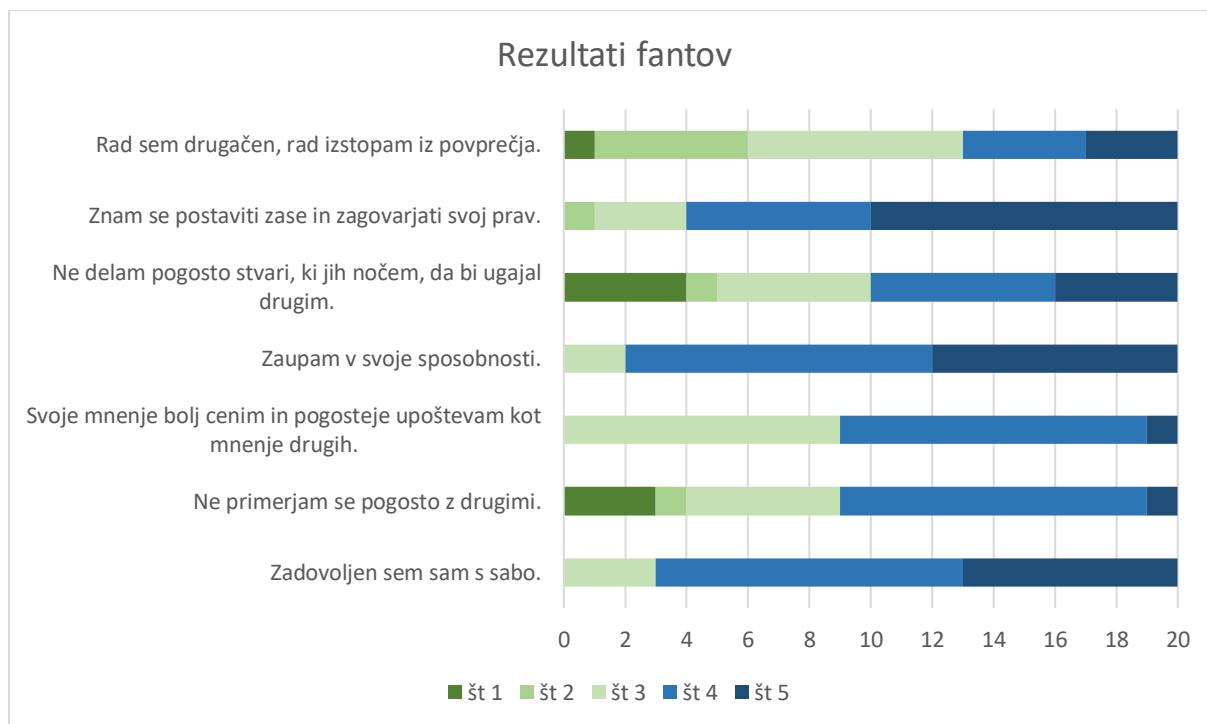
fantje	dekleta
nič (20)	nič (13)
	teža (3)
	zobje (2)
	nos (2)
	lasje
	obraz
	ustnice
	višina

Preglednica o željah po spremembi izgleda nam pove, da so fantje 6. razreda zelo zadovoljni s svojim izgledom, saj so čisto vsi napisali, da na sebi ne bi nič spremenili. Pri dekletih pa je bilo nekaj več

različnih odgovorov. Najpogostejši je bil »nič«, drugi najpogostejši odgovor pa je bil teža, ki si jo želijo spremeniti 3 anketirane šestošolke.

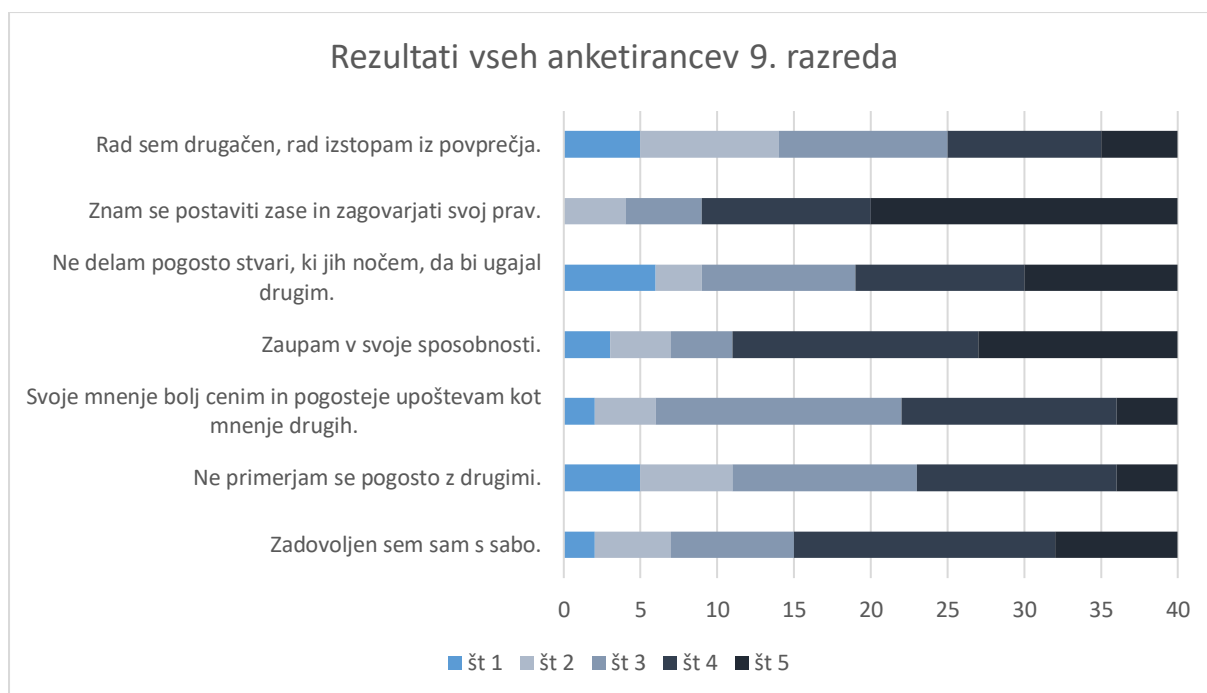
Pri obeh spolih je bil najpogostejši odgovor »nič«, kar potrjuje najino hipotezo 4.

5.3 Analiza rezultatov 9. razreda

V puberteti se pojavijo spremembe v izgledu oseb, prav tako pa se spreminja tudi osebnost mladostnika, kar na njegovo samozavest vpliva negativno. Dekleta se s tem še bolj obremenjujejo, zato so večinoma manj samozavestna od fantov.⁷

Pri fantih na veliko samozavest kažejo modre barve, pri dekletih pa temno rdeča in temno oranžna. Pri fantih je videti veliko več modre, kot lahko vidimo rdeče in oranžne pri dekletih, kar kaže na to, da se fantje bolj cenijo. Dekleta so tudi večkrat obkrožila število 1, kar ni dober znak in kaže na nezdravo samozavest.

V 9. razredu učenci že vstopajo v puberteto, zato je bilo pričakovati precej manj samozavestne rezultate kot v 6. in 3. razredu.

Na podlagi grafa lahko opazimo, da je temnejša barva še vedno zelo prisotna na grafu, ni pa več najpogostejši odgovor 5. Zelo pogosta je številka 4, kar vseeno kaže na to, da se učenci 9. razreda precej cenijo.

Najvišje povprečje odgovorov je pri trditvi: »Znam se postaviti zase in zagovarjati svoj prav.« Devetošolci se očitno znajo postaviti zase, kar je zelo koristna lastnost.

Drugje so rezultati zelo razgibani, saj se najdejo vsi odgovori od 1 do 5. Po najinem mnenju je to odraz različnega vpliva najstniškega časa na učence. Nekateri v tem času zelo izgubijo zaupanje vase in se sploh ne cenijo, na druge pa puberteta ne vpliva na tak način.

⁷ Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop:

<https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

KAJ BI SPREMENIL NA SVOJEM IZGLEDU, ČE BI IMEL TO MOŽNOST?

Preglednica 3: Odgovori devetošolcev po spolu

fantje	dekleta
nič (12x)	postava (6x)
več mišic	višina (3x)
postava	zobje (3x)
teža	vse (3x)
višina	nič (2x)
več stvari	zadnjica (2x)
zobje	noge (2x)
prsni koš	prsi (2x)
večji penis	nos (2x)
	daljši lasje

Med dekleti oz. mladostnicami, ki že prihajajo v puberteto, se pojavi zelo velik padec v samozavesti in prekomerna zaskrbljenost z videzom. Obremenjujejo jih lepotni ideali družbe, zato se pogosto gledajo v ogledalo in so v več primerih nezadovoljne s svojim videzom.⁸

Pri devetih razredih sva na vprašanje: »Kaj bi spremenil na svojem izgledu, če bi imel to možnost?« dobili veliko različnih odgovorov. Pri fantih je bil najpogostejši odgovor »nič«, ostali odgovori pa so se pojavili le po enkrat vsak. En učenec se očitno sploh ne ceni, saj je napisal, da bi na sebi spremenil več stvari.

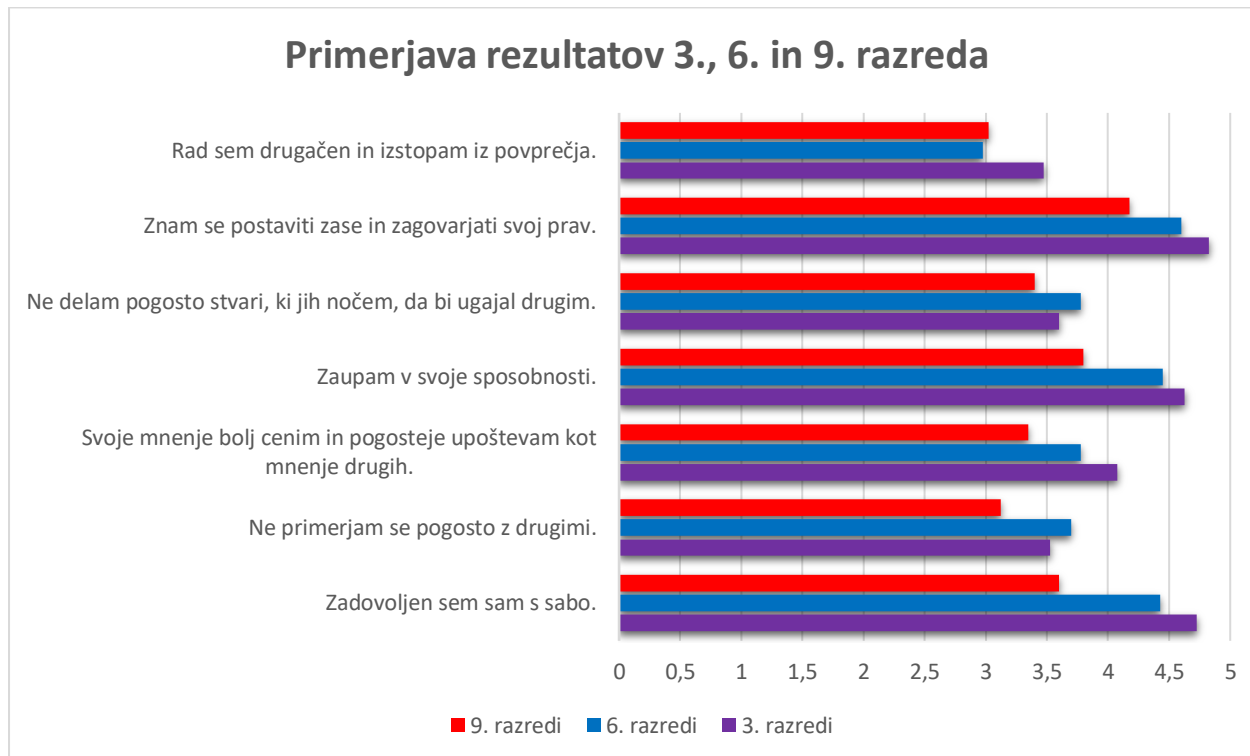
Dekleta so očitno veliko bolj obremenjena s svojim videzom, saj si ničesar ne želita spremeniti le 2 devetošolki. Najpogostejši odgovor je bil »postava«, ki se je pojavil šestkrat, bili so pa tudi podobni odgovori, npr. »zadnjica«, »prsi«, »noge«.

⁸ Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop:

<https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

5.4 Primerjava med razredi

Želeli sva narediti še primerjavo med splošnimi rezultati 3., 6. in 9. razreda, zato sva za vsako trditve pri vsakem od razredov izračunali povprečje. Zanimalo naju je, ali bova opazili upadanje ali naraščanje povprečja glede na starost.

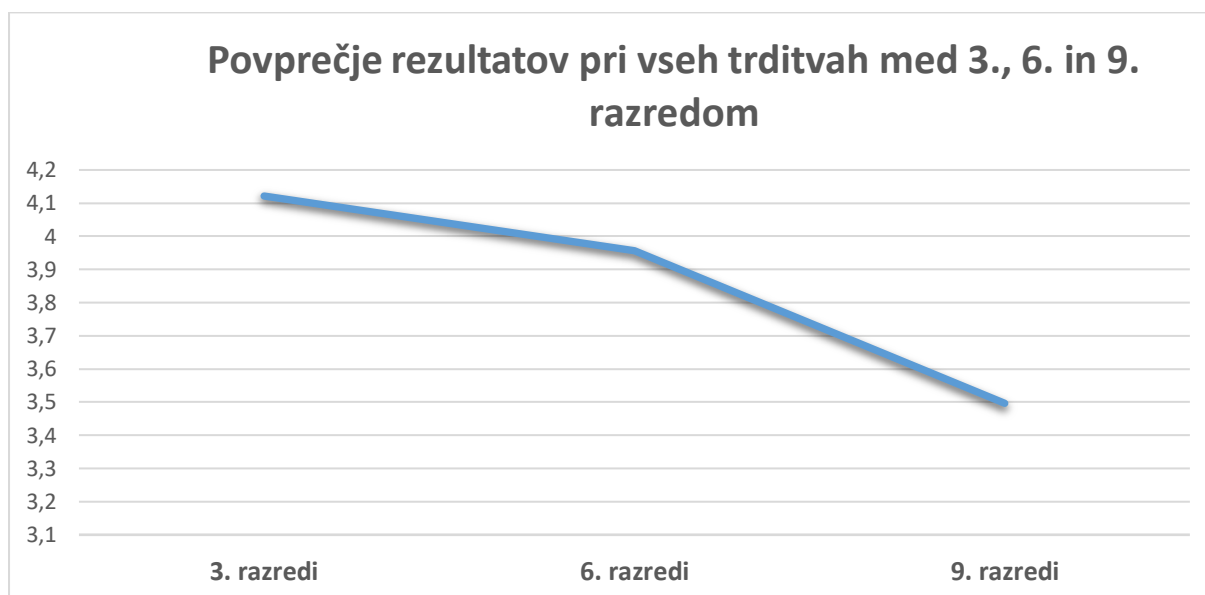

Prvi vtis ob pogledu na graf nam pove, da se anketirani učenci OŠ Rodica zelo cenijo in so samozadovoljni, saj se vrednost povprečja pod 3 spusti le pri trditvi »Rad sem drugačen in izstopam iz povprečja« pri šestih razredu.

Pri trditvi »Zadovoljen sem sam s sabo« so najbolj samozavestni učenci 3. razreda, manj samozavestni so učenci 6. razreda, najmanj samozavestni pa so učenci 9. razreda, kar potrjuje najino hipotezo, da se samozavest v osnovni šoli zmanjšuje s starostjo. Enako je pri trditvi »Svoje mnenje bolj cenim in pogosteje upoštevam kot mnenje drugih«, »Zaupam v svoje sposobnosti« ter pri trditvi »Znam se postaviti zase in zagovarjati svoj prav«.

V hipotezah sva napisali, da bodo rezultati pokazali, da se s starostjo učenci vedno manj cenijo. To načeloma drži, a pri trditvi »Ne primerjam se pogosto z drugimi« in »Ne delam pogosto stvari, ki jih nočem, da bi ugajal drugim« so najbolj pozitivne rezultate pokazali odgovori šestošolcev. Zdi se nama, da se na prehodu v najstniški čas še najmanj cenimo mnenje drugih. V tretjem razredu se učenci še zelo ozirajo na to, da so podobni drugim in so vsem drugim všeč, v devetem razredu biti popularen spet postane vrednota, v šestem razredu pa se učenci niti ne ozirajo toliko na mnenje ostalih.

Rezultati učencev 9. in 6. razreda pri trditvi »Rad sem drugačen in izstopam iz povprečja« pokažejo, da učenci 9. razreda nekoliko bolj cenijo drugačnost kot učenci 6. razreda. Razlog za to je treba iskati v vrednotah najstnikov: najstniki se večinoma radi upirajo in so drugačni, kar se že kaže v odgovorih pri tej anketi.

Izračunali sva še povprečje vseh odgovorov na anketah pri vseh treh razredih. Graf nam pokaže, da samozavest zelo pada: v tretjem razredu so zelo samozavestni, šesti malo manj in devet najmanj.

To tudi potrjuje najino hipotezo 1, ki pravi, da samozavest v naši osnovni šoli s starostjo pada.

6. Ugotovitve in komentarji

6.1 Potrjene in ovržene hipoteze

Najina **prva hipoteza** je bila: Učenci 3. razreda se bolj cenijo kot učenci 6. razreda, učenci 9. razreda pa se najmanj cenijo.

Ugotovitev: Ta hipoteza se je izkazala za pravilno, saj so se pri večini trditev v povprečju bolj strinjali kot starejši učenci.

Druga hipoteza je bila: Fantje se v 3., 6. in 9. razredu bolj cenijo kot dekleta.

Ugotovitev: Ta hipoteza ni bila potrjena, saj so se fantje v 6. in 9. razredu bolj cenili kot dekleta, v 3. razredu pa ne.

Tretja hipoteza je bila: Največ fantov iz 3. razreda si na svojem izgledu ne želi spremeniti ničesar, največ deklet pa bi si želelo imeti daljše lase.

Ugotovitev: Ta hipoteza se je izkazala za neresnično, saj je bil najpogostejši odgovor, da si na svojem izgledu ne želijo spremeniti ničesar.

Četrta hipoteza je bila: Največ fantov in največ deklet 6. razreda si na sebi ne želi spremeniti ničesar.

Ugotovitev: To se je pri anketiranih izkazalo za resnično, torej je ta hipoteza potrjena.

Peta hipoteza se je glasila: Največ fantov iz 9. razreda si želi več mišic in največ deklet 9. razreda si želi spremeniti svojo postavo.

Ugotovitev: Ta hipoteza je ovržena, ker je bil pri fantih najpogostejši odgovor »nič«.

6.2 Splošne ugotovitve in komentarji

Ugotovili sva, da se podoba o lastni samozavesti slabša z starostjo učencev. Torej, mlajši kot so učenci, bolj se cenijo. Starejši kot so učenci, vedno manj se cenijo.

Učenci 3. razreda so v anketi daleč najpogosteje obkroževali 4 in 5. Na svet gledajo drugače kot starejši učenci, so bolj optimistični, bolj veseli in imajo manj skrbi. Anketirani učenci 3. razreda sami sebe zelo cenijo, nekoliko manj samozavestni so le pri primerjanju z drugimi, v želji po ugajanju drugim in v drugačnosti, kar kaže na velik vpliv družbe na posameznika pri tretješolcih.

Na sebi ne bi spremenili nič, saj so sebi najboljši taki kot so. Redkokje se najde kakšen, ki bi na svojem izgledu rad kaj spremenil (npr. dekleta bi si rada spremenila dolžino las). Najpogostejši odgovor na vprašanje, kaj bi na svojem izgledu spremenili, je bil »nič«. Zato sklepava, da imeti manekensko postavo pri tej starosti še ni cenjeno in ne kažejo se vplivi množičnih medijev, kot se pri starejših učencih.

Učenci 6. razreda so bili že nekoliko manj zadovoljni sami s sabo in so obkroževali več ali manj 5, 4 in 3. Bolj optimistične rezultate od 3. razreda so imeli le pri trditvi »Ne primerjam se pogosto z drugimi« in pri »Ne delam pogosto stvari, ki jih nočem, da bi ugajal drugim«. To pomeni, da se vpliv družbe v razredu z leti nekoliko zmanjša.

Vsi anketirani šestošolci na sebi ne bi spremenili nič, pri dekletih pa se je pojavila poleg »nič«, tudi »teža«, »zobje«, »nos«, »obraz«...

Učenci 9. razreda so imeli po pričakovanjih najslabše rezultate, saj so imeli povprečje odgovorov najnižje.

Fantje na sebi večinoma ne bi ničesar spremenili, nekateri pa bi spremenili postavo, imeli več mišic... Pri dekletih se je najpogosteje pojavljal odgovor »postava« ter temu podobni npr. »prsi«, »zadnjica« ... Stopili smo v puberteto in začeli smo se spreminjati. Puberteta je čas, ko se spreminjamo od zunaj in od znotraj, kar je lahko zelo stresno. Večini se v tem času spremeni tudi mnenje o zunanosti, npr. ne marajo svoje postave, las, višine, dekleta pa se začnejo zelo obremenjevati s svojo postavo.

Ugotovili sva tudi, da to, da so učenci zadovoljni sami s sabo ne pomeni nujno tega, da na sebi ne bi ničesar spremenili. Tako sklepava, ker so učenci tretjega razreda pri trditvi »Zadovoljen sem sam s sabo« imeli večje povprečje od učencev šestega razreda, so pa v tretjem razredu manj pogosto napisali, da na sebi ne bi nič spremenili. Nekaj podobnega sva opazili tudi na ravni posameznih anketirancev, saj jih je več obkrožilo, da so povsem zadovoljni sami s sabo, a so vseeno napisali, katere stvari bi na sebi spremenili.

7. Nadaljnja raziskava

Ker je bila ta raziskava narejena le na nivoju OŠ Rodica, bi bilo zanimivo raziskovanje razširiti na druge vrstnike iste starosti, da bi videli, če so rezultati podobni. Iste ankete bi oddali še učencem iste starosti iz drugih šol. Zanimivo bi bilo raziskati, koliko se cenijo osnovnošolci v Občini Domžale.

Kot sva ugotovili v anketi, se vrednotenje samega sebe skozi leta spreminja in dobro bi bilo izvesti isto anketo na ljudeh drugih starostnih skupin. Tako anketo bi lahko izvedli z ljudmi različnih starosti v Občini Domžale in bi kasneje rezultate primerjali glede na starost in spol. V novi raziskavi bi lahko primerjali, koliko se cenijo občani Občine Domžale v različnih starostnih obdobjih. A vendar to ni bil namen najine raziskave, saj sva se hoteli osredotočiti na samozavest med osnovnošolci in jo primerjati med različnimi starostmi učencev.

8. Zaključek

V raziskavi sva izvedeli, da se mlajši učenci zelo cenijo in ne razmišljajo toliko o napakah na izgledu. V višjih razredih ta trend upada. Predvsem nekatera dekleta imajo v višjih razredih velike probleme s samozavestjo. To problematiko se težko rešuje na nivoju šole ali razreda, saj je to bolj problem vsake posamezne osebe. Rezultati so bili med vsemi anketiranimi različni, nekateri so bolj samozavestni, drugi manj.

Raziskava se nama je zdela zanimiva, ker sva dobili vpogled v to, kaj si učenci mislijo o sebi. Glede na to, da pogosto slišimo, kako bi se morali bolj ceniti in bi morali biti samozavestnejši, se nama rezultati zdijo precej boljši od pričakovanih.

9. Literatura in viri

Literatura:

Slovar slovenskega knjižnega jezika, geslo: samozavest, dostop: http://bos.zrc-sazu.si/cgi/ao3.exe?name=sskj_testa&expression=samozavest&hs=1, pridobljeno: 2. 3. 2016

Katja Ferbar, Dejavniki samopodobe mladih, str. 2, dostop: [file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Nika/Downloads/ferbar_katja%20(2).pdf), pridobljeno: 2. 3. 2016

Goethe Institut, Samozavest v puberteti, dostop: <https://www.goethe.de/ins/si/sl/spr/unt/kum/jla/20392157.html>, pridobljeno: 2. 3. 2016

Viri:

40 anket učencev 3. razreda OŠ Rodica (3. a in 3. c oddelek)

40 anket učencev 6. razreda OŠ Rodica (6. a in 6. c oddelek)

40 anket učencev 9. razreda OŠ Rodica (9. a in 9. c oddelek)